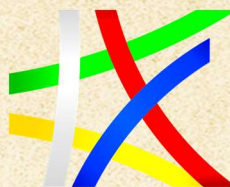

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ПРЕПОРЪКИ

от проведен мониторинг на политиките за младежта, изпълнявани от Община Велинград

Препоръките се базират на анализ на следните източници на информация:

- Доклад от пилотно изследване по проект „Повишено младежко участие в мониторинга на националните политики за младежта, изпълнявани от местната власт в област Пазарджик”, януари 2023 г.
- НС за младежта 2010-2020 г. (от 2010 г.) и 2021-2030 г. (от 2023 г.)
- План за младежта в Община Велинград за 2020 и 2022 година

Препоръки по отношение на публичността и достъпността на документите. Община Велинград е публикувала Общинските планове за младежта за 2020 и 2022 година. Първият от тях е разработен въз основа на Националната стратегия за младежта 2010-2020 г. Вторият обаче е разработен на базата на проекта на новата Национална стратегия 2021 – 2030.

Не откриваме публикувани никакви годишни Отчети за изпълнение на Плановете за младежта. Откъслечни данни са налице в аналитичната част на Плана за 2022 г. По тази причина евентуалния анализ на изпълнението на Плановете е възможен само чрез събиране на информация за реализирани дейности от различните отговорни институции и организации, което не е предмет на проучванията по проекта. *В тази връзка препоръчваме:*

- Община Велинград своевременно да публикува на страницата си актуалните Общински планове за младежта, включително техните проекти, така че последните да могат да бъдат обект на обществено обсъждане от заинтересованите страни и целевите групи, както и актуалните Отчети за изпълнение на Плановете за младежта, за да демонстрира отчетност и прозрачност на финансирането и да промотира неговите източници.

Препоръки по отношение на създаването на Общинските планове.

Процесът по създаване на Общинския план включва подаване на информация от институции и организации под формата на предложения и планирани дейности, която после се обединява в План, който се предоставя за обсъждане и гласуване на Общинския съвет.

Двата изследвани Общински плана за младежта разкриват драстични разлики в подхода към качеството.

По отношение на Плана за 2020 г. аналитична част почти отсъства, използваните демографски данни са остарели (НСИ, Преброяване на населението и жилищния фонд 2011 г.). В Плана за 2022 г., наред с визуалното подобрене на дизайна и оформлението, откриваме доста по-обширна и по-актуална като данни аналитична част. Качествени статистически данни са налице най-вече по отношение на демографската ситуация и младежката заетост.

По отношение на избраните приоритети и задачи двата Плана се различават драстично. Причината за това е, че Планът за 2022 г. е правен съобразно проект на новата Национална стратегия за младежта

2021 – 2022 г. (приета в началото на 2023 г.), докато този за 2020 г. – на базата на старата Стратегия 2010-2020 г.

В изследването се фокусирахме върху Общинския план за 2022 г. Приоритетните области (наречени „цели“ както е и в Националната стратегия) следват формулировката и последователността на тези в Националната стратегия за младежта 2021-2030 г. За всяка от целите на Плана е вписана поне една дейност или мярка.

Като брой и обем на планираните дейности Общинския план за младежта за 2022 г. е скромнен. В седемте цели на Плана са предвидени за реализация общо само 16 дейности. В част от случаите се касае за обичайната работа на институции на местно ниво, напр. самата Общинска администрация, училищата, Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните и др. В някои случаи като част от общинския план попадат дейности на местни подразделения на държавни институции (напр. Бюрото по труда).

По отношение на голяма част от дейностите липсва конкретика в описанието. Например, в рамките на Цел 2 „Насърчаване на заетостта и подкрепата за млади хора, които не учат, не работят и не се обучават (NEETs)“ като планирана дейност е записано „Разработване и прилагане на услуги за социално включване на младежи от групата NEETs“. Не става ясно какви са тези услуги, кой ще ги разработи, кой ще ги прилага, колко представители на целевата група ще се включат и по какъв начин ще се постигне очаквания резултат „Понижен дял младежи, попадащи в групата NEETs“.

От друга страна положително впечатление прави наличието и функционирането в община Велинград на Консултативен младежки съвет, както и на младежки медиатор.

Както в много други общини, и по отношение на Велинград наблюдаваме недобро разграничение между непълнолетни и пълнолетни младежи. Голяма част от планираните дейности са възложени за реализация на училищата, на Местната комисия за борба с противообществените прояви, с което на практика се визират само лицата под 19 години.

В Плана не са посочени отговорни институции, нито конкретни срокове/ периоди за реализация на предвидените дейности. Може да тълкуваме институциите, вписани в графата „източници на информация“ като отговорни институции за реализиране на дейностите, но това не е очевидно.

Индикатори за реализация на дейностите са записани за всяка от дейностите. Прави впечатление, че за всяка от предвидените мерки/ дейности е посочен и очакван резултат, като положителното в случая е, че се касае за показател за ефект, докато индикаторите са по-скоро индикатори за процес (напр. за дейността „Подкрепа и насърчаване на доброволчеството“ като индикатор е вписан „брой млади хора, участващи в доброволчески инициативи и проекти“, а като очакван резултат – „повишено участие на млади хора в доброволчески инициативи и проекти“). Макар на пръв поглед този подход да е технически, в резултат на прилагането му се разкрива по-добре логическата връзка между дейностите и очакваните резултати и техния принос за постигане на целите.

От друга страна като негатив отчитаме липсата на предвиден бюджет за реализиране на дейностите, нито източниците на финансиране за това.

Източниците на информация също не са прецизирани, а някои от посочените индикатори или очаквани резултати предполагат такова прецизиране (напр. кой, кога и как ще установи постигането на индикатора „дял на младежите, практикуващи физическа активност повече от 30 минути средно дневно“). *В тази връзка препоръчваме:*

- Община Велинград да се ангажира с привличането на повече ресурси и да пристъпи към дефиниране на повече конкретни мерки и дейности.
- Да се разграничи целевата група „младежи“ (лица от 15 до 29-годишна възраст) от целевата група „ученици“. Липсват мерки/ дейности, разработени конкретно за пълнолетните младежи (на възраст от 19 до 29 години). Пример за такава мярка е подпомагането на млади родители с отглеждането и възпитанието на децата така, че да могат да работят.
- Да се посочват конкретно отговорните институции и организации за реализиране на предвидените дейности и мерки.

- Да се посочват конкретни източници на финансиране, и приблизителна стойност/ бюджет на отделните мерки и дейности.
- Да се направи разграничение между финансиране от общински и от държавни източници.
- По отношение на количествените индикатори да се посочва базова и целева стойност, което да позволи оценка на изпълнението и ефекта.
- По отношение на източниците на информация, да се прецизират и конкретизират тези източници. За някои от включените в Плана индикатори е необходимо да се опише процеса на събиране на данни за потигането на определени целеви стойности.

Препоръки по отношение на изпълнението. За целевия период 2020-2022 г. не успяхме да открием Отчет за изпълнение на Общинския план за младежта на Община Велинград. Откъслечни данни за такова изпълнение са налице в аналитичната част на Плана за 2022 г. Има информация за отделни реализирани дейности през 2021 г. (проекти), за които е предвидено реализацията да продължи и през 2022 г. *В тази връзка препоръчваме:*

- Община Велинград да публикува ежегодните отчети за изпълнение на Общинските планове за младежта преди тяхното приемане от Общинския съвет, с цел публично обсъждане на резултатите от изпълнението.
- С оглед функционирането във Велинград на Консултативен младежки съвет и младежки медиатор, би било добре, ако те се включат в обсъждането на ежегодния Отчет за изпълнението на плана. Те могат да бъдат полезен източник на информация за ефекта от реализирането на дейностите.

Този документ е разработен, в рамките на Проект "Повишено младежко участие в мониторинга на националните политики за младежта, изпълнявани от местната власт в област Пазарджик" Договор № BG05SFOP001-2.025-0186-CO1, финансиран от Оперативна програма "Добро управление", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Сдружение „Младежка инициатива за развитие“
бенефициент по проекта, с отговорен експерт за
резултатите Емилия Паунова, тел. 08996 81 55 36,
e-mail: sdruzhenie_mir@abv.bg

Сдружение „Център за обучение и услуги“, партньор по
проекта, с отговорен експерт за резултатите Надя Пеева,
тел. 0879 000 403, e-mail: cou_pz@abv.bg